

C 1105

B.A./B.Sc./B.Com./B.B.A./B.C.A. (Three Year) DEGREE EXAMINATION,
OCTOBER/NOVEMBER 2017.

(End Semester Examination)

First Semester

(Regular/Supplementary)

Part I : Sanskrit

Paper I : POETRY, PROSE AND GRAMMAR – I

Time : Three Hours

Max. Marks : 70

प्रथमो भागः

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(5 × 4 = 20 Marks)

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत।
 - (a) अभवद्.....दूषितः॥
 - (b) स वै मनः परम्॥
2. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत।
 - (a) अहं तामानयिष्यामि नष्टं वेदश्रुतीं यथा।
रसातले वा वर्तन्तीं वर्तनीं वा नभः स्थले॥
 - (b) ईश्वरालम्बतं चित्तं कुर्वतोऽनन्यराधसः।
माया गुणमयी राजन्स्वप्नवत्प्रत्यलीयतः।
3. द्वयोः सर्वविभक्तिषु रूपाणि लिखत।
 - (a) देव
 - (b) पितृ
 - (c) भानु
 - (d) रमा

Turn Over

4. द्वयोः तत्तल्लकारेषु धातुरूपाणि लिखत।
- (a) भ् (लङ्)
 (b) गम् (लृट्)
 (c) लभ् (लोट्)
 (d) मुद् (लट्)
5. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं सन्धिरूपाणि लिखत।
- (a) महा + अहिः (b) महा + उत्सवः
 (c) दिव्य + औषधम् (d) षट् + मुखः
 (e) दिक् + नागः (f) पेष् + ता
6. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं विघटयत।
- (a) हरीच्छा (b) तवेव
 (c) नवोदयः (d) गुर्वाज्ञा
 (e) गायकः (f) इत्याह
7. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत।
- (a) रामलक्ष्मणौ (b) पितरौ
 (c) उत्तरकायः (d) ग्रामगतः
 (e) अधर्मः (f) त्रिभुवनम्
8. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत।
- (a) शीतोष्णम्: (b) मासावरः
 (c) भूतबलिः (d) अज्ञानम्
 (e) घनश्यामः (f) विद्याघनम्

द्वितीयो भागः

पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

(5 × 10 = 50 Marks)

9. (a) अभिज्ञानम् इति पाठ्यांशस्य सारांशं विलिख्य पाठ्यस्य सन्देशं विवृणुत?
 (अथवा)
 (b) रन्तिदेवः अतिथि सेवां कथं चकार?

10. (a) औन्नत्य विषये वाजपेयि महोदयस्य अभिप्रायं विशदयत?
(अथवा)
(b) 'विविक्तपुष्पकरण्डः' इति पाठ्यभागे साहित्यसौन्दर्यं तत्त्वं विमृशत?
11. (a) मूर्खपण्डितानाम् अलौकिकचेष्टितानि विवृणुत?
(अथवा)
(b) बुद्धिहीना मूर्खब्राह्मणः कथं विनष्टः?
12. पञ्च लघुप्रश्नाः समाधेयाः।
(a) वाल्मीकिः आदिकविरिति निरूपयता?
(b) व्यासस्य वंशं वर्णयत?
(c) रामायणे कति काण्डाः सन्ति? तान् विलिखित?
(d) प्रस्तुतपाठ्यांशस्य 'आतिथ्यम्' इति नाम कथं सार्थकं भवति?
(e) 'अभिज्ञानम्' इति पाठ्यस्य नामसार्थकत्वं लिखत?
(f) पञ्चतन्त्रे कति भागाः सन्ति? लामानि लिखत?
(g) पञ्चतन्त्रस्य रचनासन्दर्भं विवृणुत?
(h) व्यासस्य नामानि विवृणुत?
(i) व्यासस्य नामानि लिखत?
(j) पञ्चतन्त्रस्य पठनैः किं प्रयोजनं भवति?
13. चतुर्णां सन्दर्भं वाक्यानि लिखत?
(a) भार्यावियोगजं दुःखमचिरात् त्वं विमोक्ष्यसे।
(b) अनुमानात्तु जानामि मैथिली सा न संशयः।
(c) उत्सृष्टं भूषणमिदं तथारूपं हि दृश्यते।
(d) अपो देहयशुभाय मे।
(e) वासुदेवे भगक्ति भक्त्याः चक्रे मनः परम्।
(f) न कामयेऽहं गतिमीश्वरात् पराम्।
(g) अहो! अयमस्मदीयो बान्धवः।
(h) धर्मस्य त्वरिता गतिः।